

Gids arbeidstijden en gladheidbestrijding

Chauffeurs die in de winterperiode worden ingezet om te strooien, kunnen dit niet zomaar doen. Zij moeten rekening houden met wet- en regelgeving, zoals de zogenoemde consignatieregeling en kunnen niet onbeperkt werken. Dit document heeft tot doel u transparant en concreet uitleg te geven, op welke manier u optimaal om kan gaan met de consignatieregeling en de overige regelgeving bij de bestrijding van gladheid.

Meer informatie over de gladheidsdienstverlening van EVO, waaronder advies en opleidingen, kunt u vinden op www.evo.nl/gladheid.

Met vriendelijke groet,

Ruben Willems
Beleidsadviseur wegvervoer

079-3467 346
ledenservice@evo.nl

Inhoud

Arbeidstijden algemeen	2
Probleem arbeidstijden	3
Aanvullende regels	4
Tachograafgebruik tijdens gladheidbestrijding	5
Planningsadviezen	6
Toepassingsvoorbeelden	7
Van gladheidcoördinator tot strooiwagenchauffeur	9

Arbeidstijden en gladheidbestrijding

EVO ontvangt jaarlijks diverse vragen over het onderwerp arbeidstijden en gladheidbestrijding. In dit document wordt beschreven aan welke regels chauffeurs en werkgevers zich moeten houden.

Arbeidstijden algemeen

Vrijwel alle chauffeurs die helpen bij gladheidbestrijding werken overdag een normale dienst. Chauffeurs die de tachograaf bij deze werkzaamheden moeten gebruiken zijn verplicht zich aan de rij- en rusttijden te houden, zoals in het Arbeidstijdenbesluit vervoer staat beschreven. Deze arbeids-, rij- en rusttijden zijn:

Rijtijd achtereen	4,5 uur
Dagelijkse rijtijd	9 uur 10 uur tweemaal per week
Wekelijkse rijtijd	56 uur
Tweewekelijkse rijtijd	90 uur
Dagelijkse rust*	11 uur
Gesplitste rust*	3 uur + 9 uur
Verkorte rust*	9 uur (driemaal per week toegestaan) Bij dubbele bemanning 9 uur in 30 uur
Wekelijkse rust* (inclusief dagelijkse rust)	45 uur ononderbroken, mag eenmaal per twee weken worden verkort tot 24 uur
(* aaneengesloten)	Te kort genoten rust moet voor einde derde week worden gecompenseerd
Pauze in rijtijden	45 minuten na 4,5 uur rijtijd, eventueel opgesplitst in een onderbreking van ten minste 15 en 30 minuten (vaste volgorde)
Pauze in arbeidstijd	30 minuten bij arbeidstijd > 6 en < 9 uur 45 minuten bij arbeidstijd > 9 uur Deze pauze mag worden opgesplitst in perioden van ten minste 15 minuten
Voorwaarden nachtarbeid	aantal keren: 43 maal per 16 weken of aantal uren: 20 uur per 2 weken tussen 0.00 uur en 6.00 uur
Arbeidstijd bij nachtarbeid	10 uur in de periode van 24 uur vanaf het begin van de dienst; 12 uur mogelijk bij collectieve regeling

Uitgebreide informatie over arbeidstijden

Welke arbeidstijden exact gelden staat beschreven in het boek "Alles over de Tachograaf". Deze kunt u kosteloos als EVO-lid online bestellen op www.evo.nl of bij de EVO-Ledenservice aanvragen T: 079-3467 346 E: ledenservice@evo.nl.

Voor chauffeurs die overdag de tachograaf niet hoeven te gebruiken gelden andere regels dan voor chauffeurs die de tachograaf wel moeten gebruiken. Welke arbeidstijden voor deze chauffeurs gelden is afhankelijk van de uitzondering waar men gebruik van kan maken.

Probleem arbeidstijden

Het grootste probleem bij chauffeurs die gladheidbestrijding doen, is dat de nachtelijke arbeid de verplichte aaneengesloten dagelijkse rustperiode onderbreekt. Hierdoor kunnen deze chauffeurs niet voldoen aan de wettelijke rustnorm waar chauffeurs zich aan moeten houden in het kader van de dagelijkse werkzaamheden.

Om deze chauffeurs tegemoet te komen bestaat in Nederland de consignatieregeling. Deze regeling houdt in het kort in: dat de arbeid die verricht wordt bij een oproep in het kader van gladheidbestrijding, niet gezien wordt als een onderbreking van de dagelijkse rust van 11 uur.

Chauffeurs met grensoverschrijdend vervoer

Een nadeel van de consignatieregeling is dat deze alleen geldt voor chauffeurs die in Nederland werken. Chauffeurs die overdag grensoverschrijdend vervoer verrichten, kunnen niet van deze regeling gebruik maken. In Europees verband bestaat namelijk niet de mogelijkheid om de onafgebroken dagelijkse rust te onderbreken. Als een chauffeur in het buitenland aangehouden wordt, zal een inspecteur een boete opleggen voor het niet voldoen aan de rustnorm.

Chauffeurs die in Nederland rijden hebben dit probleem niet. De consignatieregeling in Nederland gaat namelijk boven de rij- en rusttijdenregelgeving

Consignatieregeling

Deze regeling staat beschreven in artikel 5:9 van de Arbeidstijdenwet. De regeling zorgt ervoor dat de arbeidstijden die de chauffeur maakt in het kader van gladheidbestrijding niet gezien worden als onderbreking van de rustperiode. Om van deze regeling gebruik te maken moeten, onder andere de volgende normen in acht worden genomen:

- **In elke periode van 24 uur maximaal 13 uur arbeid.**
De periode van 24 uur begint elke keer op het moment dat de werknemer begint met werken met reguliere arbeid én bij gladheidbestrijding.
- **Maximaal 60 uur arbeid per week.**
Een week loopt van zondag 00.00 uur tot zaterdag 24.00 uur.
- **Direct voor of na een nachtdienst niet oproepbaar voor:**
  - o **11 uur voor de nachtdienst**
  - o **14 uur na de nachtdienst**Er is sprake van een nachtdienst als iemand meer dan 1 uur arbeid verricht tussen 00.00 uur en 06.00 uur.
- **Per 28 kalenderdagen maximaal 14 kalenderdagen oproepbaar zijn.**
- **Per 28 kalenderdagen moet een werknemer minimaal 48 uur vrij zijn.**
Dit geldt zowel voor consignatie als reguliere werkzaamheden.

- **Als de chauffeur binnen 16 weken 16 maal of meer oproepbaar is tussen 00.00 en 06.00 mag de chauffeur niet meer dan gemiddeld 40 uur per 16 weken werken.**

Op deze regel zijn twee uitzonderingen mogelijk:

- o Chauffeur mag gemiddeld 45 uur per 16 weken werken, voorwaarden zijn:
  - Chauffeur moet na de nachtoproep (arbeid die begint tussen 00.00 – 06.00 uur) 8 uur aaneengesloten onafgebroken rust nemen. Indien dit niet mogelijk is moet de chauffeur diezelfde dag 8 uur onafgebroken rusten (dus voor 24.00 uur).
Deze regeling wordt ook wel de slaapregeling genoemd.
- o Chauffeur mag gemiddeld 50 uur per 16 weken werken (gladheidbestrijding verrichten) in de periode 1 november – 1 april zonder slaapregeling, mits over 52 weken de chauffeur gemiddeld 40 uur werkt. Dit is alleen toegestaan als binnen het bedrijf hierover een collectieve regeling wordt afgesproken.

Aanvullende regels

Naast bovenstaande arbeidsnormen heeft de consignatieregeling ook gevolgen voor andere bestaande normen:

- Tijdens een consignatiedienst geldt er geen pauzeverplichting voor de medewerkers.
- Een consignatiedienst wordt niet gezien als een onderbreking van de wekelijkse rust.
- Een nachtoproep geldt niet als nachtarbeid, hierdoor vervallen de bepalingen inzake het aantal keer/ uur nachtarbeid verrichten voor deze werkzaamheden.
- De arbeidstijd begint bij de oproep van de chauffeur
- Bij consignatie geldt een minimale arbeidstijd van 30 minuten, ook als een chauffeur na 15 minuten weer weg mag.
- Als tussen twee oproepen minder dan 30 minuten tijd zit geldt de tussenliggende tijd ook als arbeidstijd.

Tachograafgebruik tijdens gladheidbestrijding

Tijdens de strooiwerkzaamheden hoeven chauffeurs de tachograaf niet te gebruiken. Artikel 3 onder D van de verordening 561/2006/EG beschrijft dat in het kader van noodsituaties (waar gladheidbestrijding onder valt) de tachograaf niet gebruikt hoeft te worden.

Instellen digitale tachograaf

Een vrachtauto met digitale tachograaf mag in de status “out of scope” gezet worden. Daarnaast moet de chauffeur geen bestuurderskaart in de tachograaf doen. Let op dat na de gladheidbestrijding de tachograaf direct weer van de status “out of scope” gehaald wordt.

Instellen analoge tachograaf

Een chauffeur kan bij een vrachtauto met analoge tachograaf gewoon een tachograafschijf in de tachograaf doen. Na de werkzaamheden moet de chauffeur op de achterkant van de schijf aangeven dat de gereden kilometers en gewerkte uren in het kader van gladheidbestrijding waren.

Planningsadviezen

Bij het inzetten van chauffeurs voor gladheidbestrijding is het verstandig een rooster te maken waarin chauffeurs wisselend (bijvoorbeeld per week) oproepbaar zijn voor gladheidbestrijding. Hierdoor kan voorkomen worden dat de gemiddelde arbeid over een langere periode te hoog wordt.

De meeste problemen op de planning ontstaan bij de maximale arbeidsperiode van 13 uur per 24 uur. Omdat de periode van 24 uur iedere keer begint bij aanvang van de dienst wordt het steeds lastiger goed overzicht te houden. Het is daarom verstandig om op de planning een overzicht op te hangen waar elke medewerker (planner en chauffeur) exact kan zien hoeveel arbeidsuren hij nog kan maken.

Op de volgende pagina's staan rekenvoorbeelden van de 13 uur arbeid per periode.

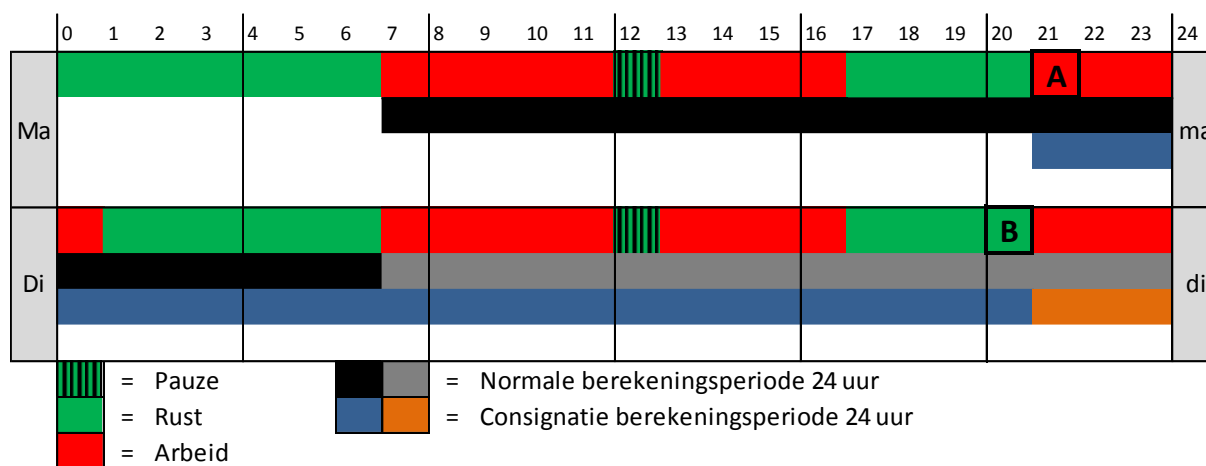
Toepassingsvoorbeelden

Chauffeurs die gebruik maken van de consignatieregeling hebben met diverse normen te maken. De norm die het meeste invloed heeft op de inzet van chauffeurs bepaalt dat een chauffeur niet meer dan 13 uur arbeid per 24 uur mag werken.

Hieronder staan enkele voorbeelden die inzicht geven hoe dit berekend moet worden.

Dagniveau

De chauffeur werkt overdag van 7.00 – 17.00 uur, tijdens zijn dienst heeft hij één uur pauze. 's Avonds wordt hij opgeroepen om te strooien. Zijn oproep start om 21.00 uur (A) en loopt tot 01.00 uur.

Toelichting

(A) → Om negen uur 's avonds wordt de chauffeur opgeroepen, de periode van 24 uur begint dan ook op dit moment.

(B) → chauffeur mag hier geen arbeid verrichten, anders gaat hij over de 13 uur arbeid in de periode van 24 uur in.

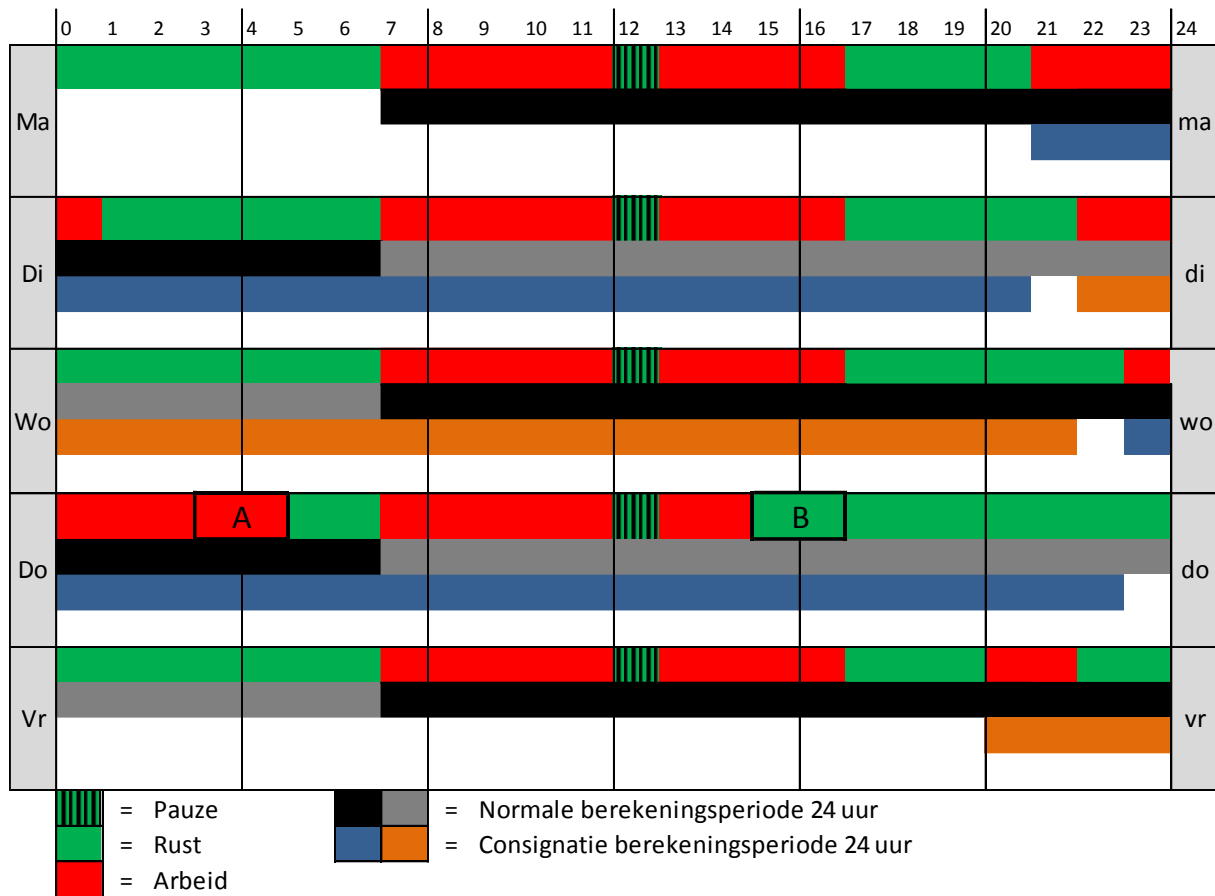
De berekeningsperiode van 13 uur arbeid in een periode van 24 uur gaat als volgt:

- Maandag 07.00 uur tot en met dinsdag 07.000 uur → 13 uur arbeid
- Maandag 21.00 uur tot en met dinsdag 21.00 uur → 13 uur arbeid

Weekniveau

Onderstaand overzicht laat een voorbeeld van een week reguliere arbeid en gladheidbestrijding zien.

Toelichting

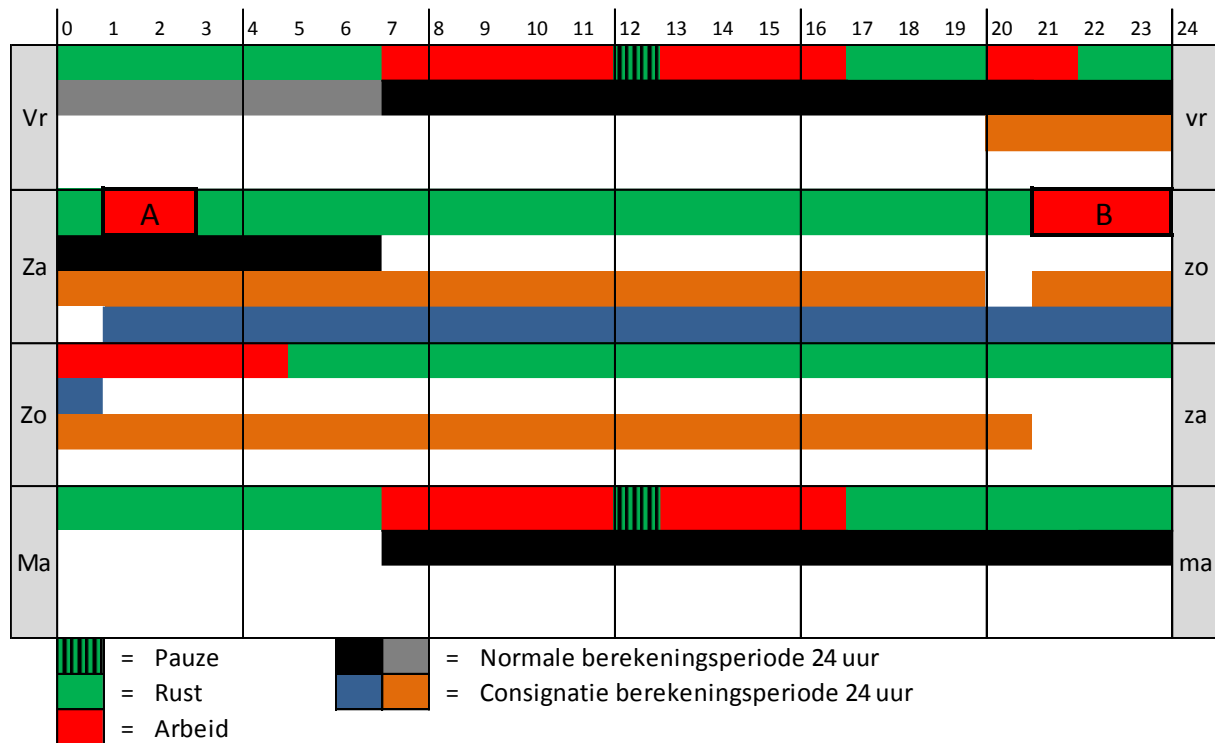
(A) → Deze twee uren had de chauffeur niet mogen werken. Overdag had de chauffeur al negen uur gewerkt waardoor er maximaal 4 uur gladheidbestrijding mogelijk was om aan de norm van 13 arbeidsuren per 24 uur te voldoen. De chauffeur had tot maximaal 03.00 uur mogen werken.

(B) → De chauffeur moet deze twee uren vrij nemen. Anders voldoet hij niet aan het maximum van 13 arbeidsuren in de periode Woensdag 23.00 – donderdag 23.00 uur.

Weekendniveau

Onderstaand overzicht geeft informatie over de gevolgen van consignatiedienst in het weekend.

Toelichting

(A) → De arbeid die op zaterdag 01.00 uur begint telt niet als onderbreking van de wekelijkse rust van de chauffeur. De norm dat de chauffeur niet meer dan 13 uur per 24 uur mag werken blijft wel staan. Daarnaast tellen deze arbeidsuren in drie periodes van 24 uur mee.

(B) → Deze arbeidsuren worden niet gezien als onderbreking van de wekelijkse rust van de chauffeur. In de periode zaterdag 21.00 – zondag 05.00 uur geldt geen verplichting voor het nemen van een pauze.

Van gladheidcoördinator tot strooiwagenchauffeur

EVO biedt hét totaalpakket voor organisaties betrokken in de gladheidbestrijding. Variërend van chauffeursopleiding tot en met pragmatisch advies en informatie over de optimale inzet van medewerker en materiaal voor gladheidbestrijding.

Training Gladheidbestrijding voor chauffeurs

Tijdens deze incompanytraining komen zowel een groot aantal theoretische als praktische aspecten van de gladheidbestrijding aan bod. Na de eendaagse training ontvangt men het certificaat 'Specifieke Deskundigheid Winterdienst'

Bel de EVO-Ledenservice

U kunt via 079-3467 346 gratis terecht voor al uw vragen over gladheidbestrijding. EVO heeft alle kennis in huis over onderwerpen zoals overbelading, cosignatieregelingen, tachograafvrijstellingen, wettelijke toegestane afmetingen, verplichte rijbewijzen, etc.

Meer informatie over deze en andere diensten vindt u op www.evo.nl/gladheid